Din Tenerife în clasele noastre: cum am aplicat metodele Erasmus+ pentru incluziune și educație nonformală

Anul școlar 2022–2023 | Rezultate și bune practici

Mobilitatea profesorilor este cu adevărat valoroasă atunci când metodele dobândite ajung la elevi, la colegi și la familii. În al doilea an Erasmus+ am urmărit tocmai acest transfer.

După mobilitatea din **3–7 iulie 2023**, desfășurată în La Laguna și Tacoronte, Tenerife, cele șase cadre didactice participante au valorificat în activitățile școlii metodele de educație nonformală, comunicare afectivă și incluziune. Aceste preocupări răspund unei nevoi reale a Școlii Gimnaziale „Luca Gavril” Drăgușeni: sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale și a copiilor proveniți din medii dezavantajate.

În analiza de nevoi a proiectului erau identificați **24 de elevi cu CES**. Din acest motiv, am urmărit nu doar perfecționarea celor șase profesori, ci și schimbarea modului în care organizăm anumite activități cu elevii, implicăm părinții și împărtășim colegilor exemplele de bună practică.

1. Diseminare în școală: profesorii învață unii de la alții

Participanții la mobilitate au susținut **două întâlniri de lucru în cadrul consiliilor profesorale, cu aproximativ 25 de participanți la fiecare**. Fiecare dintre colegii reveniți din Tenerife a prezentat teme, metode și activități relevante pentru practica didactică.

Discuțiile s-au concentrat asupra rolului empatiei în relația profesor–elev, construirii unui climat sigur în clasă, lucrului în echipe eterogene și adaptării metodelor nonformale la diferite discipline. Au fost utilizate resurse vizuale și materiale de curs, iar schimbul de experiență a permis discutarea unor situații întâlnite în școala noastră.

Materiale și fotografii au fost organizate în spații digitale comune ale școlii și puse la dispoziția colegilor pentru activități din programul „Școala altfel”, „Săptămâna Verde” și pentru activități extracurriculare. Diseminarea a urmărit astfel să ofere instrumente reutilizabile, nu doar informații despre călătorie.

2. Lecții demonstrative și observarea aplicării metodelor

În continuarea proiectului **„Să facem o școală prietenoasă pentru fiecare copil”**, am organizat o lecție deschisă în comisia metodică, la care au participat aproximativ **18 elevi și trei cadre didactice**. Activitatea a pus în valoare învățarea prin cooperare și metodele adaptate nevoilor participanților.

În plus, au fost realizate **o asistență și o interasistență** la ore în care au fost utilizate procedee studiate în timpul mobilității. Aceste forme de observare colegială au oferit ocazia de a discuta nu doar ce metode sunt atractive, ci și ce ajustări sunt necesare pentru a le integra în programul obișnuit al claselor.

3. Educație emoțională: activitatea „Suntem prieteni”

În cadrul unei ore de dirigenție a fost desfășurată activitatea **„Suntem prieteni”**, cu obiectivul de a susține un mediu educațional incluziv. Temele abordate au vizat acceptarea diferențelor, colaborarea, exprimarea emoțiilor și prevenirea excluderii din grup.

Abordarea a pornit de la experiențele cursului: elevii înțeleg mai bine un mesaj despre toleranță atunci când au ocazia să discute, să interpreteze roluri, să observe reacțiile colegilor și să reflecteze împreună. Pentru elevii timizi sau cu dificultăți de comunicare, astfel de activități pot crea contexte mai accesibile de participare.

4. Natura și spațiile outdoor – resurse pentru incluziune

Am continuat să utilizăm grădina senzorială și am amenajat un **spațiu outdoor destinat inclusiv elevilor cu CES**, cu jocuri și activități educaționale. Unele materiale au fost create de profesori împreună cu elevii, folosind materiale naturale sau reciclabile.

Activități specifice au fost integrate și în **„Săptămâna Verde”**, oferind elevilor ocazia să învețe prin explorare, observație și lucru practic. Experiențele din Tenerife au arătat că grădinăritul, cooperarea și contactul cu natura pot sprijini atât dezvoltarea unor deprinderi, cât și sentimentul de apartenență la grup.

Această abordare este apropiată de preocupările școlii pentru educația ecologică și oferă o bază utilă pentru inițiativele Eco-Școala, fără a transforma o simplă activitate în aer liber într-o dovadă automată de progres educațional.

5. Familiile ca parteneri în educația incluzivă

Diseminarea a inclus o întâlnire a **Consiliului Reprezentativ al Părinților**, cu aproximativ **40 de participanți**, față de un obiectiv inițial de 12 persoane. Prezentarea mobilității a fost un prilej de dialog despre sprijinul oferit elevilor, colaborarea familie–școală și rolul relațiilor pozitive în prevenirea marginalizării.

Tehnicile și strategiile studiate au fost valorificate și în proiectul local **„Școala părinților”**, destinat familiilor elevilor cu CES. Am urmărit o comunicare mai empatică și înțelegerea faptului că sprijinul pentru un copil are nevoie de continuitate între școală și familie.

6. Schimb de bune practici dincolo de Drăgușeni

Activitățile de implementare au depășit spațiul școlii. A fost realizat un **parteneriat cu Școala Gimnazială „Ion Irimescu” Fălticeni**, iar la **Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza” Fălticeni** a fost desfășurată o lecție demonstrativă cu elevi, utilizând strategii bazate pe emoții și incluziune.

Exemple de bune practici au fost prezentate și în cadrul cercurilor pedagogice de educație tehnologică și aplicații practice. Pe plan european, au fost păstrate contacte cu profesori cunoscuți în mobilitate, inclusiv prin colaborarea la proiectul educațional **„Together”**, desfășurat online prin Zoom.

7. Cum am urmărit rezultatele?

Activitățile au fost însoțite de **liste de prezență, chestionare de feedback, discuții și observații directe**. Au fost folosite și instrumente digitale de colectare a opiniilor, inclusiv Mentimeter. Materialele au fost distribuite în spațiile digitale ale școlii, iar experiențele au fost promovate și pe canalele de comunicare utilizate de comunitatea educațională.

Aceste instrumente ne-au ajutat să documentăm participarea și să identificăm metode considerate utile. În același timp, progresul individual al elevilor cu CES trebuie urmărit pe termen mai lung, prin observații sistematice și evaluări raportate la nevoile fiecăruia; nu îl putem reduce la simplul număr al activităților organizate.

Concluzie: incluziunea se vede în activitățile de fiecare zi

Pentru noi, al doilea an Erasmus+ a însemnat o trecere de la descoperirea metodelor la încercarea lor în contexte reale: ateliere cu profesori, lecții demonstrative, activități de dirigenție, educație outdoor, întâlniri cu părinți și colaborări cu alte școli.

Cea mai importantă schimbare nu este un instrument anume, ci atenția mai mare acordată modului în care participă fiecare copil. Vom continua să adaptăm metodele, să cerem feedback și să construim treptat o școală în care diferențele dintre elevi sunt înțelese și respectate.

Echipa Erasmus+ – Școala Gimnazială „Luca Gavril” Drăgușeni

Proiect Erasmus+: 2022-1-RO01-KA121-SCH-000053945

Documentare și promovare

Pagina Erasmus+ a școlii: https://www.scoaladragusenisv.ro/erasmus/

Albumul foto Facebook: https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1546201002523475&type=3